

Oznaka poročila: ARRS\_ZV\_RPROG\_ZP\_2008/1377

## ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA V OBDOBJU 2004-2008

### A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

#### 1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

|                                                                            |                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Šifra programa</b>                                                      | P5-0217                                                                                                                             |
| <b>Naslov programa</b>                                                     | Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem                                                            |
| <b>Vodja programa</b>                                                      | 7435      Janez Kranjc                                                                                                              |
| <b>Obseg raziskovalnih ur</b>                                              | 21.250                                                                                                                              |
| <b>Cenovni razred</b>                                                      | A                                                                                                                                   |
| <b>Trajanje programa</b>                                                   | 01.2004    -    12.2008                                                                                                             |
| <b>Izvajalke programa (raziskovalne organizacije in/ali koncesionarji)</b> | 583      Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta<br>618      Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti |

### B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

#### 2. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega programa<sup>1</sup>

Cilj raziskovalnega programa je bilo spremljati članstvo Slovenije v Evropski uniji in razvoj evropskega pravnega reda z ustreznim razvojem slovenske pravne terminologije. S tem je bil program po eni strani namenjen umeščanju pravnega reda Unije v slovenski pravni prostor in jezik, po drugi pa tudi skrbi za to, da bo slovenski pravni jezik, pomembna prvina slovenske nacionalne identitete, ohranil svojo celovitost in avtonomnost. Splošni cilj raziskovalnega programa je v bistvu časovno neomejen. Gre namreč za skrb za lep in ustrezen slovenski pravni jezik, ki bo ob vključevanju v evropske povezave po eni strani pripomogel k ohranjanju slovenske nacionalne identitete, kulturnega in znanstvenega razvoja ter enakopravnosti v skupnosti evropskih držav, po drugi pa tudi h konsistentnosti pravnega razvoja in s tem povezani pravni varnosti.

Prvo obdobje raziskovalnega programa se je zaključilo konec leta 2008. Delo skupine je bilo osredotočeno na pripravo geslovnika oziroma terminološke baze izrazja pravnega reda Unije, pri čemer je bil v tem prvem obdobju poudarek na iskanju slovenskih ustreznice za posamezna gesla izrazja prava EU v angleščini, pri čemer si je skupina pomagala tudi s francoščino (primarni jezik dajalec v primeru sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti ter poleg angleščine tudi v primeru zakonodajnih aktov institucij Skupnosti) ter z nemščino (ki je koristna primerjalna jezikovna različica zaradi sorodnejše pravne ureditve). Poglavitni rezultat tega prvega obdobja, ki je zdaj v fazi redakcije, čiščenja in dopolnitve, je tako geslovník evropske pravne terminologije, sprva pripravljen v obliki angleško-slovenskega slovarja, z nadgradnjo v drugem obdobju v obliki slovensko-angleškega slovarja in leksikona najpomembnejših izrazov. Obenem bo baza na voljo tudi Službi vlade za evropske zadeve, ki je pomagala pri pripravi temeljne baze gesel, ki so bila uvrščena v nastajajočo bazo ter nato nadgrajena in dopolnjena. V praktičnem smislu je bila raziskava namreč namenjena tako dopolnitvi oziroma razširitvi obstoječega slovenskega izrazja kot tudi verifikaciji dosedanjih prevajalskih oziroma terminoloških rešitev.

V prvem letu delovanja se je programska skupina posvetila predvsem začetnemu zbiranju gradiva oziroma sestavljanju terminološke baze za delo iskanja slovenskih ustreznice. Nato je v letih 2005-2008 potekalo intenzivno delo na sami bazi oziroma obdelovanje gesel po abecedno pripravljenem fondu. Način dela je skupina prilagajala v iskanju najboljšega pristopa k pripravi geslovnika, kar je privedlo do končne ustaljene metode dela, ki je vzporedno potekalo na dveh ravneh: na prvi nenehno s pregledovanjem in dopolnjevanjem sproti pripravljenih pisnih gradiv, na drugi pa na rednih tedenskih srečanjih skupine za obravnavo dopolnitev in vseh spornih gesel oziroma težavnejših terminoloških vprašanj. Gesla je skupina posredovala tudi terminološki sekciji ZRC SAZU, ki jih je sproti obdelovala in ki jih bo ustrezno terminološko pripravila za končno slovarsko in bralcu prijazno obliko.

Ob pisanju tega poročila je programska skupina v začetku drugega obdobja delovanja, v katerem bo opravljeno delo nadgradila še s pojasnjevalnim, leksikografskim slovarjem izbranih pojmov in pri tem gesla še dodatno izpilila. Gesel je že sedaj nekaj več kot 12.000, pri mnogih od njih pa obstaja tudi več kot ena slovenska ustreznica. V prilogi je kot ilustracija opravljenega dela priložena trenutna delovna verzija gesel na črko A, ki bo še enkrat pregledana in izčiščena ter ustrezno do konca terminološko obdelana.

### 3. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev<sup>2</sup>

Programska skupina je v poglavitnih vidikih dosegla zastavljene raziskovalne cilje. Z rednim in poglobljenim delom je pripravila geslovník pravnega izrazja evropskega prava, ki trenutno že obsega več kot 12.000 nosilnih gesel. Glede na naravo in obseg dela (obdelava petdesetih gesel na teden denimo za pripravo geslovníka z 12.000 gesli ob delu brez prekinitve še vedno zahteva 240 tednov oziroma ob upoštevanju 40 tednov na leto obdobje šestih let, ne upoštevajoč časa za začetno zbiranje gradiva in gesel) je programska skupina ugotovila, da bi bilo neustrezno, če bi na koncu hitela z redakcijo pripravljenega gradiva. Zato je v prijavi na nadaljevano obdobje raziskovalnega programa začrtala drugo obdobje raziskovanja, v katerem bo najprej končala s ponovnim pregledom in redakcijo že pripravljenega gradiva geslovníka, nato pa ga dopolnila še s pripravo slovensko-angleškega slovarja in leksikografsko obdelavo izbora poglavitnih gesel. Izvirno zastavljeni cilji, pripraviti celovit angleško-slovenski evropski pravni slovar, bo tako dosežen z dodatnim obdobjem redakcije.

### 4. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa<sup>3</sup>

|  |
|--|
|  |
|--|

### 5. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine<sup>4</sup>

| Znanstveni rezultat |              |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------|--------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                  | Naslov       | SLO  | Komentar:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                     |              | ANG  | Commentary:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                     | Opis         | SLO  | Način dela programske skupine oziroma sama zasnova programa je zelo specifična in ne omogoča rezultatov v obliki klasičnih znanstvenih člankov ali monografij, ampak bo na koncu na voljo v obliki angleško-slovenskega slovarja izraza prava EU. Program je sicer posredno brez dvoma pripomogel k drugim dosežkom, saj so terminološka dognanja programske skupine obogatila tudi siceršnje znanstveno delo udeležencev in sodelavcev raziskovalne skupine, a ne na način, da bi bilo tovrstne prispevke moč ustrezno navesti v tem kontekstu.            |
|                     |              | ANG  | The manner in which the programme has been set up is very specific and thus not lend itself to publishing the direct results in the form of traditional scientific papers or monographs, but will ultimately be available in the form of an English-Slovenian dictionary of EU legal terminology. While it has undoubtedly contributed to other achievements indirectly, as the terminology issues contributed to the general scientific work of the programme's members, the link is not such as to justify a direct reference to the texts thus produced. |
|                     | Objavljeno v |      | Še ni objave (Cobiss številka ni prava).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Tipologija          |              | 2.20 | Zaključena znanstvena zbirka podatkov ali korpus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|    |              |     |          |
|----|--------------|-----|----------|
|    | COBISS.SI-ID |     | 98179072 |
| 2. | Naslov       | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Opis         | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Objavljeno v |     |          |
|    | Tipologija   |     |          |
|    | COBISS.SI-ID |     |          |
| 3. | Naslov       | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Opis         | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Objavljeno v |     |          |
|    | Tipologija   |     |          |
|    | COBISS.SI-ID |     |          |
| 4. | Naslov       | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Opis         | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Objavljeno v |     |          |
|    | Tipologija   |     |          |
|    | COBISS.SI-ID |     |          |
| 5. | Naslov       | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Opis         | SLO |          |
|    |              | ANG |          |
|    | Objavljeno v |     |          |
|    | Tipologija   |     |          |
|    | COBISS.SI-ID |     |          |

## 6. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati programske skupine<sup>5</sup>

|              |                                        |          |                                                                |
|--------------|----------------------------------------|----------|----------------------------------------------------------------|
|              | Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat |          |                                                                |
| 1.           | Naslov                                 | SLO      | Komentar:                                                      |
|              |                                        | ANG      | Commentary:                                                    |
|              | Opis                                   | SLO      | Mutatis mutandis velja obrazložitev, zapisana pod točko 5.     |
|              |                                        | ANG      | Mutatis mutandis, the reasoning under point 5 applies.         |
|              | Šifra                                  |          | B.06 Drugo                                                     |
|              | Objavljeno v                           |          | Še ni objave (Cobiss številka ni prava).                       |
|              | Tipologija                             |          | 1.18 Geslo - sestavek v enciklopediji, leksikonu, slovarju ... |
| COBISS.SI-ID |                                        | 98179072 |                                                                |
| 2.           | Naslov                                 | SLO      |                                                                |
|              |                                        | ANG      |                                                                |
|              | Opis                                   | SLO      |                                                                |
|              |                                        | ANG      |                                                                |
|              | Šifra                                  |          |                                                                |

|    |              |     |  |
|----|--------------|-----|--|
|    | Objavljeno v |     |  |
|    | Tipologija   |     |  |
|    | COBISS.SI-ID |     |  |
| 3. | Naslov       | SLO |  |
|    |              | ANG |  |
|    | Opis         | SLO |  |
|    |              | ANG |  |
|    | Šifra        |     |  |
|    | Objavljeno v |     |  |
|    | Tipologija   |     |  |
|    | COBISS.SI-ID |     |  |
| 4. | Naslov       | SLO |  |
|    |              | ANG |  |
|    | Opis         | SLO |  |
|    |              | ANG |  |
|    | Šifra        |     |  |
|    | Objavljeno v |     |  |
|    | Tipologija   |     |  |
|    | COBISS.SI-ID |     |  |
| 5. | Naslov       | SLO |  |
|    |              | ANG |  |
|    | Opis         | SLO |  |
|    |              | ANG |  |
|    | Šifra        |     |  |
|    | Objavljeno v |     |  |
|    | Tipologija   |     |  |
|    | COBISS.SI-ID |     |  |

## 7. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine<sup>6</sup>

### 7.1. Pomen za razvoj znanosti<sup>7</sup>

SLO

Ni znanosti oziroma uspešnega znanstvenega dela brez ustrezne terminologije, kar še toliko bolj velja za pravo, ki je po svojem bistvu namenjeno urejanju družbenih razmerij. Izgradnja ustrezne pravne terminologije in dolgotrajna skrb za ustrezen slovenski pravni jezik sta tako neizogibni in ključni dolžnosti slovenske pravne znanosti ter širše gledano slovenske družbe, o čemer nenazadnje dobro priča več kot dvajset do sedaj pripravljenih raznovrstnih pravnih slovarjev in dejstvo, da so v Sloveniji prvi terminološki slovarji nastali prav na pravnem področju.

Pristop k Evropski uniji – kot tudi posebna narava evropskega pravnega reda kot avtonomnega naddržavnega reda sui generis – je tako poleg vsebinskih, organizacijskih in političnih izzivov za slovensko pravno stroko pomenil tudi terminološki izziv, ki se kljub večletnim pripravam še zdaleč ni končal s samim dnem pristopa. Evropsko pravo se nenehno razvija in tudi stare države članice se morajo nenehno spopadati z novimi terminološkimi zagatami in nalogami ustrezne umestitve novih »evropskih« pravnih institutov v domači pravni red. Pri novejših državah članicah je tovrstna potreba zaradi začetnega šoka le še toliko večja.

Kljub že obsežno zgrajeni bazi evropskega izrazja se skoraj dnevno pojavljajo nova vprašanja ustreznih izrazov ali njihove rabe v slovenskem pravnem redu. Pomoči so potrebne – in si je želijo – prevajalske službe v evropskih institucijah, ki morajo poskrbeti za ustrezne prevode francoskih in angleških pravnih besedil in v katerih z izjemo Sodišča ES prevladujejo nepravniki.

Državni organi načrtujejo snovanje posebnih mehanizmov potrjevanja ustreznosti novih prevedenih izrazov na različnih področjih. Prav tako se potreba po ustaljenem in ustrezno opredmetenem glosarju evropskega prava kaže v pravni praksi.

Ustrezno zgrajena pravna terminologija je tako nujen predpogoj za uspešen (če ne celo kakršenkoli) razvoj in delovanje slovenske pravne znanosti. Brez celovite in dosledne lastne terminologije ni mogoča niti avtonomna slovenska pravna znanost.

ANG

No scientific work is possible without an adequate terminology, which is all the more true for law as it is inherently dedicated to the regulation of societal relations. The creation and maintenance of a suitable legal terminology, along with a long-term care for an appropriate legal language in Slovenian, is thus inevitably one of the key tasks of the Slovenian legal science and the broader Slovenian polity, which is also well evidenced by more than twenty legal dictionaries of various types that have been prepared to this date, and by the fact that the very first terminological dictionaries in Slovenia had been prepared in the field of law.

The accession to the European Union - as well as the special nature of the European legal order as an autonomous supranational order sui generis - has thus, apart from substantive, organisational and political challenges, also posed a terminological challenge to the Slovenian legal community, and despite the years of preparations this challenge has hardly ended with the day of the accession. The European law is constantly evolving and even the older Member States are thus constantly faced with new terminological issues requiring an appropriate transposition of the new "European" legal institutes into their own national legal systems. With the newer Member States, this challenge is only greater still because of the greater initial shock.

Despite a relatively extensive database of European legal terminology, new issues arise daily that concern either the task for determine suitable terms or their exact role within the Slovenian legal order. Assistance is needed - and desired - by the translation divisions in the European institutions that must ensure for a suitable translation of French and English legal texts and who are mostly (apart from the Court of Justice of the European Communities) staffed with non-lawyers. The government authorities are planning for the creation of special mechanisms to verify the quality of the newly crafted terminology in various fields. The need for a consolidated and substantively stable terminology is also expressed by the legal practice.

A suitable crafted legal terminology is thus a necessary precondition for a successful (if not any) development and the functioning of the Slovenian legal science. Without a comprehensive and consistent terminology of its own, it is not possible to have such an autonomous legal science either.

## 7.2. Pomen za razvoj Slovenije<sup>8</sup>

SLO

Pomen tega programa za družbeni in kulturni razvoj Slovenije je nesporen, kar izhaja iz besedila k točki 7.1. Tako delovanje javne uprave kot kulturni razvoj ter varovanje kulturne dediščine je odvisno od trajne in skrbne nege za celovito in dovolj bogato izrazje slovenskega (pravnega) jezika. Če velja, da ni znanosti brez ustrezne terminologije, potem še toliko bolj velja, da ne moremo govoriti niti o slovenski pravni znanosti niti o slovenski pravni praksi brez ustreznega slovenskega pravnega jezika.

Kolikšen je dejanski pomen oziroma materialni učinek ustrezne pravne terminologije, je kot pri večini splošnih pravnih aktov težko kvantificirati. Po eni strani se lahko "meri" v vrednosti, ki jo ima za končne naslovnike pravnega reda Evropske unije, posameznike ali pravne osebe, razumljiva in dostopna slovenska različica uradnih evropskih aktov; po drugi pa tudi v negativnih posledicah napačne umestitve v slovenski pravni sistem oziroma v odsotnosti takih posledic v primeru ustrezno zgrajene terminologije. Takšne primere negativnih posledic neustrezne terminologije pozna vsaka država članica EU in verjetno se jim v celoti ni moč povsem vedno izogniti. Vsekakor pa jih je moč vsaj močno omejiti, če že ne povsem izključiti, če namenimo dovolj pozornosti ustrezni umestitvi evropske zakonodaje v slovenski pravni sistem.

Ta naloga je predvsem na plečih vseh tistih prevajalcev in avtorjev, ki dnevno v slovenski jezik prelivajo koncepte in besedila evropskega prava. Verjetno pa ni treba posebej poudarjati, da jim je lahko (in mora biti) pri tem v pomoč dobro in čim bolj celovito izdelana pravna terminologija.

ANG

The significance of this programme for the social and cultural development of Slovenia is self-evident, as evidenced by point 7.1. Both the functioning of the public administration and the cultural development with the protection of cultural heritage are dependant on a permanent and dedicated care for a comprehensive and rich vocabulary of Slovenian (legal) language. If it is true that science cannot exist without language, then it is truer still that we can speak neither of Slovenian legal science nor of Slovenian legal practice without an appropriate Slovenian legal language.

The extent of the actual significance or the material effect of a suitable legal terminology is, just like with the majority of general legal acts, difficult to measure in quantitative terms. On the one hand, it can be "measured" in the value offered for the final addressees of the EU legal order, be they individuals or legal entities, by comprehensible and accessible versions of the official European acts in their own language; on the other, it can also be done so in the negative consequences of an erroneous transposition into the Slovenian legal system or rather by the absence of such instances in the event of an appropriate legal terminology. The examples of such negative implications of an inappropriate terminology can be found in any EU Member State and may likely never be completely avoided. In any event, however, they can at least be limited, if not eradicated, by putting enough care in appropriately introducing the EU legislation into the Slovenian legal system.

This task primarily falls on the shoulders of all those translators and legal authors who daily craft the Slovenian versions of the concepts and texts of EU law. But, it may well go without saying that in this task, they can (and must) be greatly helped by a properly and comprehensively constructed legal terminology.

#### 8. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov<sup>9</sup>

| Vrsta izobraževanja | Število mentorstev | Od tega mladih raziskovalcev |
|---------------------|--------------------|------------------------------|
| - magisteriji       |                    |                              |
| - doktorati         |                    |                              |
| - specializacije    |                    |                              |
| <b>Skupaj:</b>      | 0                  | 0                            |

#### 9. Zaposlitev vzgojenih kadrov po usposabljanju

| Organizacija zaposlitve                 | Število doktorjev | Število magistrov | Število specializantov |
|-----------------------------------------|-------------------|-------------------|------------------------|
| - univerze in javni raziskovalni zavodi |                   |                   |                        |
| - gospodarstvo                          |                   |                   |                        |
| - javna uprava                          |                   |                   |                        |
| - drugo                                 |                   |                   |                        |
| <b>Skupaj:</b>                          | 0                 | 0                 | 0                      |

#### 10. Opravljeno uredniško delo, delo na informacijskih bazah, zbirkah in korpusih v obdobju<sup>10</sup>

|    | Ime oz. naslov publikacije, podatkovne informacijske baze, korpusa, zbirke z virom (ID, spletna stran)              | Število *                                                                  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Angleško-slovenski slovar evropskega prava (delo celotne programske skupine in glavni cilj raziskovalnega programa) | trenutno že več kot 12.000 nosilnih gesel (še v dopolnjevanju in piljenju) |
|    |                                                                                                                     | (skoraj končana prva                                                       |

|     |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                            |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.  | Pravni terminološki slovar (prof. dr. Janez Kranjc, prof. dr. Marijan Pavčnik in doc. dr. Matej Accetto, člani uredniškega odbora, v sodelovanju z ZRC SAZU)                                                         | redakcija, čiščenje in vsebinska razdelitev gradiva za pripravo geslovnika iz izhodiščne baze več kot 50.000 možnih gesel) |
| 3.  | Slovenian Law Review (prof. dr. Janez Kranjc, glavni in odgovorni urednik, et al., <a href="http://www.pf.uni-lj.si/slr">http://www.pf.uni-lj.si/slr</a> )                                                           | 66/19/66                                                                                                                   |
| 4.  | Zbornik znanstvenih razprav Pravne fakultete Univerze v Ljubljani (prof. dr. Marijan Pavčnik, odgovorni urednik)                                                                                                     | več sto/9/60                                                                                                               |
| 5.  | Anton Trstenjak : 1906-1996 : Zbornik razprav s simpozija SAZU ob 100-letnici rojstva in 10-letnici smrti (prof. dr. Marijan Pavčnik, eden od urednikov, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 2007) | 248 str.                                                                                                                   |
| 6.  | Slovenski veliki leksikon (prof. dr. Janez Kranjc, prof. dr. Marijan Pavčnik, prof. dr. Albin Igličar, prof. dr. Vid Jakulin, prof. dr. Barbara Novak, avtorji gradiva, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2003-2005)      |                                                                                                                            |
| 7.  | Pravni vidiki slovenske samobitnosti leto po vstopu v EU (prof. dr. Janez Kranjc, eden dveh urednikov, Pravna fakulteta, Ljubljana, 2005)                                                                            | 259 str.                                                                                                                   |
| 8.  |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                            |
| 9.  |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                            |
| 10. |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                            |

\*Število urejenih prispevkov (člankov) /število sodelavcev na zbirki oz. bazi /povečanje obsega oz. število vnosov v zbirko oz. bazo v obdobju

#### 11. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca

| Sodelovanje v programski skupini      | Število |
|---------------------------------------|---------|
| - raziskovalci-razvijalci iz podjetij |         |
| - uveljavljeni raziskovalci iz tujine |         |
| - podoktorandi iz tujine              |         |
| - študenti, doktorandi iz tujine      |         |
| <b>Skupaj:</b>                        | 0       |

#### 12. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obravnavanem obdobju<sup>11</sup>

Raziskovalni program oziroma programska skupina je nenehno vpeta v sodelovanje z "uporabniki" evropske pravne terminologije, v kar je vključeno tudi sodelovanje s prevajalskimi službami pri institucijah Evropske unije (predvsem prek stikov ob konkretnih težavah in prošnjah za sodelovanje s strani prevajalskih služb institucij, pa tudi drugače, npr. izvedba dvodnevne seminarja o pravnem prevajanju na sedežu prevajalske službe Evropske komisije v Luksemburgu). Sodelovanje se je že začelo in se bo še okrepilo tudi v okviru mehanizma za potrjevanje strokovne terminologije EU, ki je opisan v točki 13.

#### 13. Vključenost v projekte za uporabnike, ki potekajo izven financiranja ARRS<sup>12</sup>

V zvezi z vsebinskim delovanjem programske skupine je morda najbolj relevanten sorodni projekt projekt mehanizma za potrjevanje oziroma verifikacijo strokovne terminologije EU, ki se vzpostavlja v organizaciji Službe Vlade RS za razvoj in evropske zadeve, pri čemer v delovni skupini za vzpostavitev mehanizma oziroma postopka iskanja in potrjevanja nove terminologije neposredno sodeluje eden od članov skupine, nekateri drugi pa bodo v tem projektu sodelovali

potem, ko bo mehanizem tudi uradno začel delovati.

Poleg tega je eden od članov skupine, kot že omenjeno, tudi član Komisije za pravno redakcijo pri Službi vlade za zakonodajo, ki skrbi za terminološko in pravno-strokovno potrjevanje prevodov historičnih sodb Sodišča Evropskih skupnosti iz časa pred pristopom Slovenije k Evropski uniji.

In, navsezadnje, sorodno je tudi delo pri pripravi Pravnega terminološkega slovarja, ki se je z začetno fazo že začelo in pri katerem sodeluje več članov programske skupine.

Onkraj neposrednega vsebinskega področja raziskovalnega programa pa seveda člani skupine sodelujejo še v številnih drugih projektih, ki so tako ali drugače povezani z doseganjem rezultatov za končne uporabnike.

**14. Dolgoročna sodelovanja z uporabniki, sodelovanje v povezavah gospodarskih in drugih organizacij (grozdi, mreže, platforme), sodelovanje članov programske skupine v pomembnih gospodarskih in državnih telesih (upravni odbori, svetovalna telesa, fundacije, itd.)**

Programska skupina se pri svojem delu sproti posvetuje s pravno prakso, ki opravljeno delo v konkretnih primerih tudi verificira. Pri tem ni odveč poudariti, da se rezultat dela tega raziskovalnega programa tako kot pravo Evropske unije nasploh razteza na praktično vsa pravna področja oziroma vsa področja pravnega delovanja.

Člani programske skupine, ki so med vodilnimi strokovnjaki na svojih področjih, so člani številnih javnih teles (vodja programske skupine je tako npr. predsednik Sodnega sveta, katerega član je še en član programske skupine, med člani skupine je tudi izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, itd.). Nekateri od teh so neposredno povezani tudi s terminološkim delom same programske skupine: eden od članov skupine je tako tudi član Komisije za pravno redakcijo (historičnih) sodb Sodišča Evropskih skupnosti pri Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, na podoben način je skupina udeležena pri snovanju posebnega mehanizma za verifikacijo, ki se pripravlja v okviru Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve.

**15. Skrb za povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06)<sup>13</sup>**

|                     |                                                            |
|---------------------|------------------------------------------------------------|
| <b>Naslov</b>       | Komentar:                                                  |
| <b>Opis</b>         | Mutatis mutandis velja obrazložitev, zapisana pod točko 5. |
| <b>Objavljeno v</b> | Še ni objave (Cobiss številka ni prava).                   |
| <b>COBISS.SI-ID</b> | 98179072                                                   |

**16. Skrb za popularizacijo znanstvenega področja (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12)<sup>14</sup>**

|                     |                                                            |
|---------------------|------------------------------------------------------------|
| <b>Naslov</b>       | Komentar:                                                  |
| <b>Opis</b>         | Mutatis mutandis velja obrazložitev, zapisana pod točko 5. |
| <b>Objavljeno v</b> | Še ni objave (Cobiss številka ni prava).                   |
| <b>COBISS.SI-ID</b> | 98179072                                                   |

**17. Vpetost vsebine programa v dodiplomske in podiplomske študijske programe na univerzah in samostojnih visokošolskih organizacijah v letih 2004 – 2008**

|    |                          |                                                                                                                                                                |
|----|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | <b>Naslov predmeta</b>   | skoraj vsi predmeti Pravne fakultete Univerze v Ljubljani so posredno ali neposredno povezani s pravom Evropske unije ter tako tudi z delom programske skupine |
|    | <b>Vrsta študijskega</b> | pravo                                                                                                                                                          |

|    |                                   |                                        |
|----|-----------------------------------|----------------------------------------|
|    | <b>programa</b>                   |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   | Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta |
| 2. | <b>Naslov predmeta</b>            |                                        |
|    | <b>Vrsta študijskega programa</b> |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   |                                        |
| 3. | <b>Naslov predmeta</b>            |                                        |
|    | <b>Vrsta študijskega programa</b> |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   |                                        |
| 4. | <b>Naslov predmeta</b>            |                                        |
|    | <b>Vrsta študijskega programa</b> |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   |                                        |
| 5. | <b>Naslov predmeta</b>            |                                        |
|    | <b>Vrsta študijskega programa</b> |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   |                                        |
| 6. | <b>Naslov predmeta</b>            |                                        |
|    | <b>Vrsta študijskega programa</b> |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   |                                        |
| 7. | <b>Naslov predmeta</b>            |                                        |
|    | <b>Vrsta študijskega programa</b> |                                        |
|    | <b>Naziv univerze/fakultete</b>   |                                        |

**18. Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja:**

|             | <b>Vpliv</b>                                | <b>Ni vpliva</b>      | <b>Majhen vpliv</b>   | <b>Srednji vpliv</b>  | <b>Velik vpliv</b>               |  |
|-------------|---------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------------------|--|
| <b>G.01</b> | <b>Razvoj visoko-šolskega izobraževanja</b> |                       |                       |                       |                                  |  |
| G.01.01.    | Razvoj dodiplomskega izobraževanja          | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input checked="" type="radio"/> |  |
| G.01.02.    | Razvoj podiplomskega izobraževanja          | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input checked="" type="radio"/> |  |
|             |                                             |                       |                       |                       |                                  |  |

|              |                                                                                    |  |                                  |                                  |                                  |                                  |  |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|--|
| G.01.03.     | Drugo:                                                                             |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| <b>G.02</b>  | <b>Gospodarski razvoj</b>                                                          |  |                                  |                                  |                                  |                                  |  |
| G.02.01.     | Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu                                 |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.02.     | Širitev obstoječih trgov                                                           |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.03.     | Znižanje stroškov proizvodnje                                                      |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.04.     | Zmanjšanje porabe materialov in energije                                           |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.05.     | Razširitev področja dejavnosti                                                     |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.06.     | Večja konkurenčna sposobnost                                                       |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.07.     | Večji delež izvoza                                                                 |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.08.     | Povečanje dobička                                                                  |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.09.     | Nova delovna mesta                                                                 |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.10.     | Dvig izobrazbene strukture zaposlenih                                              |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.11.     | Nov investicijski zagon                                                            |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.02.12.     | Drugo:                                                                             |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| <b>G.03</b>  | <b>Tehnološki razvoj</b>                                                           |  |                                  |                                  |                                  |                                  |  |
| G.03.01.     | Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti                                       |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.03.02.     | Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti                                            |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.03.03.     | Uvajanje novih tehnologij                                                          |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.03.04.     | Drugo:                                                                             |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| <b>G.04</b>  | <b>Družbeni razvoj</b>                                                             |  |                                  |                                  |                                  |                                  |  |
| G.04.01.     | Dvig kvalitete življenja                                                           |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            |  |
| G.04.02.     | Izboljšanje vodenja in upravljanja                                                 |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            |  |
| G.04.03.     | Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave                               |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> |  |
| G.04.04.     | Razvoj socialnih dejavnosti                                                        |  | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.04.05.     | Razvoj civilne družbe                                                              |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            |  |
| G.04.06.     | Drugo:                                                                             |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| <b>G.05.</b> | <b>Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete</b> |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input checked="" type="radio"/> |  |
| <b>G.06.</b> | <b>Varovanje okolja in trajnostni razvoj</b>                                       |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| <b>G.07</b>  | <b>Razvoj družbene infrastrukture</b>                                              |  |                                  |                                  |                                  |                                  |  |
| G.07.01.     | Informacijsko-komunikacijska infrastruktura                                        |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.07.02.     | Prometna infrastruktura                                                            |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.07.03.     | Energetska infrastruktura                                                          |  | <input checked="" type="radio"/> | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |
| G.07.04.     | Drugo:                                                                             |  | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            | <input type="radio"/>            |  |

|              |                                                          |  |  |  |  |  |
|--------------|----------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| <b>G.08.</b> | <b>Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva</b> |  |  |  |  |  |
| <b>G.09.</b> | <b>Drugo:</b>                                            |  |  |  |  |  |

**Komentar**<sup>15</sup>

Ustrezno postavljena strokovna terminologija je ključna sestavina uspešnega delovanja vsakršne znanstvene discipline, in to še toliko bolj velja za pravo. Priprava in skrb za ustrezen slovenski pravni jezik je neizogibna in ključna dolžnost slovenske pravne znanosti in širše gledano slovenske družbe, če naj Slovenija uspešno deluje v okviru Evropske unije in ob tem tudi na pravnem področju ohranja svojo dediščino in nacionalno identiteto. Pozornost za izgradnjo, dopolnitev in verificiranje ustreznosti slovenskega pravnega izrazja na področju prava Evropske unije, ki je prisotno tako rekoč na vseh pravnih področjih, tako venomer ostaja ključno za celovitost slovenskega pravnega sistema kot takega, pa tudi za uspešnost izobraževalnega procesa. Poleg področja izobraževanja in ohranjanja slovenske nacionalne identitete ima tovrsten projekt nedvomno velik vpliv tudi na splošni družbeni razvoj. Neposreden vpliv na tehnološki in gospodarski razvoj bo gotovo manjši oziroma neznatni, čeprav ga tudi tu ni moč povsem izključiti, predvsem pa ga je težko oceniti: neposredno učinkov oziroma vpliva ne bo – izkušnje razvoja vsake politične tvorbe in še toliko bolj Evropske unije pa kažejo, da je posredni učinek ustrezno postavljenega in razumljenega pravnega sistema lahko izjemnega pomena tudi za ta, od prava na videz odmaknjena, a nikoli povsem izolirana področja.

**C. IZJAVE**

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 5., 6. in 7. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

**Podpisi:**

|                               |        |                                                                                    |
|-------------------------------|--------|------------------------------------------------------------------------------------|
| vodja raziskovalnega programa |        | zastopniki oz. pooblaščenice osebe raziskovalnih organizacij in/ali koncesionarjev |
| Janez Kranjc                  | in/ali | Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta                                             |
|                               |        | Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti            |
|                               |        |                                                                                    |
|                               |        |                                                                                    |
|                               |        |                                                                                    |
|                               |        |                                                                                    |
|                               |        |                                                                                    |
|                               |        |                                                                                    |
|                               |        |                                                                                    |

Kraj in datum:

Ljubljana

20.4.2009

**Oznaka poročila: ARRS\_ZV\_RPROG\_ZP\_2008/1377**

<sup>1</sup> Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega programa. Največ 21.000 znakov vključno s presledki (približno tri in pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

<sup>2</sup> Največ 3000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

<sup>3</sup> Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

<sup>4</sup> Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

**PRIMER** (v slovenskem jeziku):

**Naslov:** Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

**Opis:** Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

**Objavljeno v:** OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates  $\beta 2$  - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

**Tipologija:** 1.01 - Izvirni znanstveni članek

**COBISS.SI-ID:** 1920113 [Nazaj](#)

<sup>5</sup> Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, izberite ustrezen rezultat, ki je v Sifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.rrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

<sup>6</sup> Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si> [Nazaj](#)

<sup>7</sup> Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

<sup>8</sup> Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

<sup>9</sup> Za raziskovalce, ki niso habilitirani, so pa bili mentorji mladim raziskovalcem, se vpiše ustrezen podatek samo v stolpec MR [Nazaj](#)

<sup>10</sup> Vpisuje se uredništvo revije, monografije ali zbornika v skladu s Pravilnikom o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti (Uradni list RS, št. 39/2006, 106/2006 in 39/2007), kar sodi tako kot mentorstvo pod sekundarno avtorstvo, in delo (na zlasti nacionalno pomembnim korpusu ali zbirki) v skladu z 3. in 9. členom istega pravilnika. Največ 1000 znakov (ime) oziroma 150 znakov (število) vključno s presledki. [Nazaj](#)

<sup>11</sup> Navedite oziroma naštejite konkretne projekte. Največ 12.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

<sup>12</sup> Navedite konkretne projekte, kot na primer: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine ipd. in ne sodijo v okvir financiranja pogodb ARRS. Največ 9.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

<sup>13</sup> Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine strokovnega prispevka v slovenskem jeziku, ki se nanaša na povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratak opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki) ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

<sup>14</sup> Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine, povezano s popularizacijo znanosti (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratak opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki), ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

<sup>15</sup> Komentar se nanaša na 18. točko in ni obvezen. Največ 3.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-ZV-RPROG-ZP/2008 v1.00a